

524

Besluit van 30 september 1993 houdende wijziging van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing (verdeling rijkssteun voor stadsvernieuwing in de toekomst)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 5 juli 1993, nr. MJZ05793003, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Gelet op de artikelen 39 en 43 van de Wet op de stads- en dorpsvernieuwing;

Gezien het advies van de Coördinatiecommissie stadsvernieuwing van 29 januari 1993, nr. 1;

Gezien het advies van de Raad voor de Volkshuisvesting van 31 maart 1993, nr. 207/212;

De Raad van State gehoord (advies van 25 augustus 1993, nr. W08.93.0405);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 23 september 1993, nr. MJZ23993001, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt «tweede en derde lid» vervangen door: tweede tot en met twaalfde lid.

2. Na het eerste lid wordt, onder vernummering van het tweede en derde lid tot derde en vierde lid, een lid ingevoegd, luidend:

2. Het aandeel in de middelen, bedoeld in het eerste lid, wordt berekend met behulp van rekenbedragen waaraan een raming van Onze Minister voor de van overheidswege met ingang van 1990 bestede en te besteden middelen ter uitvoering van het gemeentelijk beleid inzake de

stadsvernieuwing ten grondslag ligt, en die zijn:

- a. voor de gemeente Amsterdam: f 3 399 246 942;
- b. voor de gemeente Rotterdam: f 1 883 763 950;
- c. voor de gemeente 's-Gravenhage: f 1 802 093 039;
- d. voor de gemeente Utrecht: f 453 304 032;
- e. voor de overige gemeenten die op 1 januari 1990 volgens de bevolkingscijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek 100 000 of meer inwoners hadden, gezamenlijk: f 2 715 100 689;
- f. voor de gemeenten die op 1 januari 1990 volgens die bevolkingscijfers 30 000 of meer, en minder dan 100 000 inwoners hadden, gezamenlijk: f 2 450 279 712, en
- g. voor de gemeenten die op 1 januari 1990 volgens die bevolkingscijfers minder dan 30 000 inwoners hadden, gezamenlijk: f 2 533 474 334.

3. De aanhef van het derde lid (nieuw) komt te luiden: Onze Minister bepaalt voor alle gemeenten in Nederland de uitkomst van de toepassing van de formule:

4. Het vierde lid (nieuw) wordt vervangen door negen leden, luidende:

4. Onze Minister herleidt vervolgens het voor elke gemeente als uitkomst van de toepassing van de in het derde lid eersaangeduide formule verkregen getal tot een percentage van de som van die getallen. Hij vermenigvuldigt vervolgens de aldus voor de gemeenten, bedoeld in het tweede lid, onderdeel e, verkregen percentages met 0,9934, de aldus voor de gemeenten, bedoeld in het tweede lid, onderdeel f, verkregen percentages met 0,8671 en de aldus voor de gemeenten, bedoeld in het tweede lid, onderdeel g, verkregen percentages met 0,9253. Hij berekent vervolgens voor de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht het percentage, dat het bedrag, genoemd in het tweede lid, onderdeel a, b, c onderscheidenlijk d, uitmaakt van de som van de in dat lid genoemde bedragen. De volgens de tweede en derde volzin berekende percentages worden op drie decimalen afgerond.

5. Onze Minister stelt vervolgens voor elk van de gemeenten, bedoeld in het tweede lid, onderdelen e, f en g, een rekenbedrag vast, dat gelijk is aan het voor de betrokken gemeente volgens het vierde lid, tweede volzin, berekende percentage van de som van de bedragen, genoemd in het tweede lid. De rekenbedragen worden op hele guldens afgerond.

6. Onze Minister vermindert vervolgens de rekenbedragen, genoemd in het tweede lid, onderdelen a, b, c en d, en die, berekend volgens het vijfde lid, met:

a. het voor de betrokken gemeente volgens het vierde lid, tweede of derde volzin, berekende percentage over f 1 719 844 099;

b. een bedrag dat wordt verkregen door het percentage, dat de algemene uitkering aan de betrokken gemeente, bedoeld in artikel 8 van de Financiële-Verhoudingswet 1984, uitmaakt van het totaal van die uitkeringen, te berekenen over f 1 719 844 099;

c. de som van de over de jaren 1990 tot en met 1993, telkens volgens dit artikel zoals dat in het betrokken jaar luidde, voor de betrokken gemeente berekende bedragen, bij de berekening van welke som wordt aangenomen, dat de factor «h» in de in het derde lid eersaangeduide formule telkens nul heeft bedragen, en bij de berekening van welke som:

1°. het aldus over 1991 verkregen bedrag wordt vermeerderd met 2,9 procent van dat bedrag;

2°. het aldus over 1992 verkregen bedrag wordt vermeerderd met 2,7 procent van dat bedrag, en

3°. het aldus over 1993 verkregen bedrag wordt vermeerderd met 3,1 procent van dat bedrag;

d. het over het jaar 1993, volgens artikel 4a zoals dat in 1993 luidde, voor de betrokken gemeente berekende bedrag, vermeerderd met 3,1 procent van dat bedrag, en

e. het bedrag, dat voor de betrokken gemeente in 1990 en 1991 gemoeid is geweest met de verlening van geldelijke steun op voet van de Regeling geldelijke steun voorzieningen aan huurwoningen 1987 voor voorzieningen aan huurwoningen in eigendom van anderen dan toegelaten instellingen of gemeenten, of, zo dat bedrag niet bekend is, een door Onze Minister te bepalen bedrag dat naar zijn oordeel aan eerstbedoeld bedrag gelijk kan worden gesteld.

7. Onze Minister vermeerderd het volgens het zesde lid verminderde rekenbedrag voor de gemeente Utrecht met f 60 miljoen. Hij berekent vervolgens welk percentage, afgerond op drie decimalen, het voor de betrokken gemeente volgens het zesde lid verminderde en voor Utrecht bovendien volgens de eerste volzin vermeerderde rekenbedrag uitmaakt van de som van de volgens dat lid verminderde rekenbedragen, vermeerderd met f 60 miljoen. Hij berekent vervolgens de aldus verkregen percentages over het bedrag van de voor het desbetreffende kalenderjaar uit 's Rijks kas voor het in het eerste lid aangegeven doel beschikbare middelen. De aldus berekende bedragen zijn voor de gemeenten, waarvoor het percentage dat is berekend volgens de tweede volzin gelijk is aan of hoger is dan 0,150, de bedragen, bedoeld in artikel 39, vierde lid, van de wet, behoudens de aanvullende berekening voor 1994 volgens artikel 4a.

8. In afwijking van het zevende lid, derde en vierde volzin, worden voor de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht de bedragen, bedoeld in artikel 39, vierde lid, van de wet, voor de jaren 1994 tot en met 1997 verkregen door over het bedrag van de voor het desbetreffende kalenderjaar uit 's Rijks kas voor het in het eerste lid aangegeven doel beschikbare middelen te berekenen:

- a. voor de gemeente Amsterdam: 24,707 procent;
- b. voor de gemeente Rotterdam: 13,001 procent;
- c. voor de gemeente 's-Gravenhage: 14,633 procent, en
- d. voor de gemeente Utrecht: 3,534 procent.

9. In afwijking van het zevende lid, derde en vierde volzin, worden voor de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht de bedragen, bedoeld in artikel 39, vierde lid, van de wet voor de jaren 1998 en volgende verkregen door over het bedrag van de voor het desbetreffende kalenderjaar uit 's Rijks kas voor het in het eerste lid aangegeven doel beschikbare middelen percentages te berekenen die zodanig afwijken van de betrokken percentages, bedoeld in het zevende lid, derde volzin, dat genoemde gemeenten over de jaren 1994 en volgende een bedrag voor dat doel ontvangen dat gelijk is aan het bedrag dat zij daarvoor zouden hebben ontvangen als het achtste lid niet had gegolden. De in de eerste volzin eerstbedoelde percentages worden bij ministeriële regeling vastgesteld.

10. In afwijking van het zevende lid, derde en vierde volzin, worden voor de gemeenten Alkmaar, Amersfoort, Apeldoorn, Arnhem, Breda, Delft, Den Bosch, Deventer, Dordrecht, Eindhoven, Enschede, Groningen, Haarlem, Heerlen, Hilversum, Leeuwarden, Leiden, Maastricht, Nijmegen, Schiedam, Tilburg, Zaanstad en Zwolle de bedragen, bedoeld in artikel 39, vierde lid, van de wet voor de jaren 1994 tot en met 1997 verkregen door over het bedrag van de voor het desbetreffende kalenderjaar uit 's Rijks kas voor het in het eerste lid aangegeven doel beschikbare middelen te berekenen:

- a. voor de gemeente Alkmaar: 0,512 procent;
- b. voor de gemeente Amersfoort: 0,536 procent;
- c. voor de gemeente Apeldoorn: 0,775 procent;
- d. voor de gemeente Arnhem: 1,401 procent;
- e. voor de gemeente Breda: 0,926 procent;
- f. voor de gemeente Delft: 0,673 procent;
- g. voor de gemeente Den Bosch: 0,550 procent;

- h. voor de gemeente Deventer: 0,700 procent;
- i. voor de gemeente Dordrecht: 1,090 procent;
- j. voor de gemeente Eindhoven: 1,116 procent;
- k. voor de gemeente Enschede: 1,242 procent;
- l. voor de gemeente Groningen: 3,041 procent;
- m. voor de gemeente Haarlem: 2,771 procent;
- n. voor de gemeente Heerlen: 0,441 procent;
- o. voor de gemeente Hilversum: 0,655 procent;
- p. voor de gemeente Leeuwarden: 0,879 procent;
- q. voor de gemeente Leiden: 1,398 procent;
- r. voor de gemeente Maastricht: 0,984 procent;
- s. voor de gemeente Nijmegen: 1,492 procent;
- t. voor de gemeente Schiedam: 0,727 procent;
- u. voor de gemeente Tilburg: 1,365 procent;
- v. voor de gemeente Zaanstad: 0,721 procent, en
- w. voor de gemeente Zwolle: 0,571 procent.

11. Op het rekenbedrag, berekend volgens het vijfde lid, voor die gemeenten, bedoeld in het tweede lid, onderdelen e, f en g, waarvoor het percentage dat is berekend volgens het zevende lid, tweede volzin, lager is dan 0,150, past Onze Minister vervolgens de vermindering, bedoeld in het zesde lid, toe, met dien verstande dat:

a. in het zesde lid, onderdeel a, in plaats van «f 1 719 844 099» wordt gelezen «f 2 579 766 149» en

b. in het zesde lid, onderdeel b, in plaats van «f 1 719 844 099» wordt gelezen: f 859 922 049.

12. Onze Minister berekent vervolgens welk percentage, afgerond op drie decimalen, het voor de betrokken gemeente volgens het elfde lid verminderde rekenbedrag uitmaakt van de som van de volgens dat lid verminderde rekenbedragen. Hij berekent vervolgens de aldus verkregen percentages over het bedrag van de voor het desbetreffende kalenderjaar uit 's Rijks kas voor het in het eerste lid aangegeven doel beschikbare middelen. De aldus berekende bedragen zijn voor de gemeenten, bedoeld in het elfde lid, de bedragen, bedoeld in artikel 39, vijfde lid, van de wet, behoudens de aanvullende berekening voor 1994 volgens artikel 4a..

B

Na artikel 4 wordt een artikel ingevoegd, luidend:

Artikel 4a

1. Voor de bepaling van de bedragen, bedoeld in artikel 39, vierde en vijfde lid, van de wet voor 1994, vermindert Onze Minister de som van de bedragen, bedoeld in artikel 39, vierde en vijfde lid, van de wet die volgens artikel 4 zijn berekend voor de gemeenten, bedoeld in artikel 4, tweede lid, onderdelen e, f en g, met f 20,28 miljoen. Indien de vermindering volgens de eerste volzin leidt tot een bedrag gelijk nihil of een negatief bedrag, ontvangen de gemeenten, bedoeld in artikel 4, tweede lid, onderdelen e, f en g, in 1994 geen geldelijke steun als bedoeld in artikel 39, eerste lid, van de wet. Indien de vermindering volgens de eerste volzin leidt tot een positief bedrag:

a. ontvangt in 1994 elk van de gemeenten, bedoeld in artikel 4, tweede lid, onderdelen e, f en g, waarvoor het percentage dat is berekend volgens artikel 4, zevende lid, tweede volzin, gelijk is aan of hoger is dan 0,150, en die voorts in 1993 behoorden tot de kring van gemeenten, bedoeld in artikel 39, vierde lid, van de wet, van dat bedrag: het voor de betrokken gemeente volgens artikel 4, zevende lid, derde volzin, of tiende lid, voor 1994 berekende bedrag, verminderd met een

bedrag dat gelijk is aan het bedrag dat die gemeente voor 1993 heeft ontvangen in verband met de niet-ingrijpende verbetering van particuliere huurwoningen (interim-oplossing), en

b. wordt in 1994 aan elk van de onderscheiden provincies van dat bedrag ter beschikking gesteld: de som van de volgens artikel 4, twaalfde lid, tweede volzin, voor 1994 berekende bedragen voor de in die provincie gelegen gemeenten, waarvoor het percentage dat is berekend volgens artikel 4, zevende lid, tweede volzin, lager is dan 0,150, na vermindering van die som met een bedrag dat gelijk is aan de som van het bedrag dat voor 1993 aan de betrokken provincie ter beschikking is gesteld in verband met de niet-ingrijpende verbetering van particuliere huurwoningen (interim-oplossing), en het bedrag voor 1993 dat in verband met dat doel is ontvangen door gemeenten in die provincie die in 1993 behoorden tot de kring van gemeenten, bedoeld in artikel 39, vierde lid, van de wet, en waarvoor in 1994 het percentage dat is berekend volgens artikel 4, zevende lid, tweede volzin, lager is dan 0,150.

2. Een bedrag van f 20,28 miljoen ter tegemoetkoming in de kosten, verbonden aan de uitvoering van het gemeentelijk beleid inzake de stadsvernieuwing, of, zo die lager is, de som van de bedragen, bedoeld in artikel 39, vierde en vijfde lid, van de wet die volgens artikel 4 zijn berekend voor de gemeenten, bedoeld in artikel 4, tweede lid, onderdelen e, f en g, wordt verdeeld over de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht. Van dat bedrag of die som ontvangt in 1994 de gemeente Amsterdam 52,9 procent, de gemeente Rotterdam 15 procent, de gemeente 's-Gravenhage 22,8 procent en de gemeente Utrecht 9,3 procent..

C

Het eerste, tweede en derde lid van artikel 5 komen te luiden:

1. Iedere gemeente, waarvoor het percentage dat is berekend volgens artikel 4, zevende lid, tweede volzin, of achtste, negende of tiende lid, gelijk is aan of hoger is dan 0,150, heeft voor het desbetreffende kalenderjaar recht op de in artikel 39, vierde lid, van de wet bedoelde uitkering ter storting in een gemeentelijk stadsvernieuwingsfonds. De als gevolg van toepassing van de eerste volzin niet aan een gemeente uit te keren bedragen worden op de in artikel 39, vijfde lid, van de wet bedoelde wijze ter beschikking gesteld van de onderscheiden provincies ter storting in een provinciaal stadsvernieuwingsfonds.

2. Onze Minister maakt jaarlijks zo spoedig mogelijk aan de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht, en aan iedere gemeente als bedoeld in artikel 4, tweede lid, onderdelen e, f en g, waarvoor het percentage dat is berekend volgens artikel 4, zevende lid, tweede volzin, of tiende lid, gelijk is aan of hoger is dan 0,150, bekend, welk bedrag met betrekking tot die gemeente voor het desbetreffende kalenderjaar is vastgesteld bij de verdeling, bedoeld in artikel 39, derde lid, van de wet. Hij deelt daarbij mee, welke getallen ten aanzien van de desbetreffende gemeente laatstelijk zijn ingevuld in de in artikel 4, derde lid, eerste alinea bedoelde formule.

3. Onze Minister maakt jaarlijks zo spoedig mogelijk aan ieder college van Gedeputeerde Staten bekend, welk bedrag in totaal ter beschikking van de desbetreffende provincie wordt gesteld ter storting in het provinciaal stadsvernieuwingsfonds. Hij deelt daarbij mee, welk bedrag met betrekking tot elk van de gemeenten in die provincie, waarvoor het percentage dat is berekend volgens artikel 4, zevende lid, tweede volzin, lager is dan 0,150, voor dat jaar is vastgesteld bij de verdeling, bedoeld in artikel 39, derde lid, van de wet..

D

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede en derde lid wordt «1 januari 1988» vervangen door: 1 januari 1990.
2. In het zesde lid wordt na «Statistiek» ingevoegd «in 1993» en vervalt: in 1988.

E

In artikel 12 wordt «bedoeld in artikel 4, derde lid» vervangen door: dat voor de betrokken gemeente is toegepast bij het berekenen van het bedrag, bedoeld in artikel 39, vierde of vijfde lid, van de wet.

ARTIKEL II

De artikelen 4, 5, 6 en 12 van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing, zoals dat laatstelijk luidde vóór 1 januari 1994, blijven van toepassing op de verlening van geldelijke steun als bedoeld in artikel 39, eerste lid, van de Wet op de stads- en dorpsvernieuwing voor kalenderjaren die vóór die datum zijn verstreken, en op de besteding van en de verslaglegging over die geldelijke steun.

ARTIKEL III

Met ingang van 1 januari 1995 vervallen:

- a. aan het slot van artikel 4, zevende en twaalfde lid, van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing het tekstgedeelte «, behoudens (...) artikel 4a» en
- b. artikel 4a van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing.

ARTIKEL IV

De tekst van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing, wordt in het Staatsblad geplaatst.

ARTIKEL V

1. De artikelen I, II en III van dit besluit treden in werking met ingang van 1 januari 1994.
2. Artikel IV van dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

¹ Stb. 1990, 613, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 31 augustus 1992, Stb. 476

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 9 november 1993, nr. 215

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 30 september 1993

Beatrix

De Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. Heerma

Uitgegeven de *negentiende* oktober 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Het onderhavige besluit strekt tot wijziging van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing. Met de wijziging wordt in de eerste plaats een nieuwe verdeelsystematiek ingevoerd voor de rijksmiddelen die vanaf het jaar 1990 tot ongeveer het jaar 2005 voor stadsvernieuwing beschikbaar zijn. In zoverre geeft dit besluit uitvoering aan de Nota Verdeling rijkssteun voor stadsvernieuwing in de toekomst (Kamerstukken II 1992/93, 22 396, nr. 20) (hierna: de Verdeelnota), die uitwerking geeft aan de verdeelsystematiek zoals neergelegd in de Nota Beleid voor stadsvernieuwing in de toekomst (Kamerstukken II 1991/92, 22 396, nr. 4) (hierna: Nota Belstato).

Het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing zoals door dit besluit gewijzigd regelt, voor zover het gaat om de verdeling van de uit 's Rijks kas voor stadsvernieuwing beschikbare middelen, de systematiek van die verdeling. Het startpunt van de gewijzigde regeling inzake de verdeling wordt gevormd door de ramingen van de behoefte aan geldelijke steun voor stadsvernieuwing vanaf 1990 tot ongeveer 2005 in respectievelijk de vier grote steden en de overige gemeenten, die daartoe naar grootte in drie groepen zijn ingedeeld. Via verschillende in dat besluit neergelegde stappen wordt vervolgens gekomen tot de berekeningswijze van de jaarlijkse rijksbijdrage.

Dit besluit geeft voorts uitvoering aan de bij de behandeling van de Nota Belstato door de Tweede Kamer aangenomen motie-Versnel-Schmitz (Kamerstukken II 1992/93, 22 396, nr. 11), waarin de regering wordt verzocht het gehele aan de stadsvernieuwingsmiddelen toegevoegde bedrag voor niet-ingrijpende verbetering van vooroorlogse particuliere huurwoningen aan de vier grote steden toe te kennen.

De invoering van de in dit besluit neergelegde verdeelsystematiek voor de rijksmiddelen is de eerste stap in het wetgevingsproces dat moet leiden tot uitvoering van de Nota Belstato.

De beoogde tweede stap bestaat in de eerste plaats uit een wijziging van de Wet op de stads- en dorpsvernieuwing, waarbij zou moeten worden geregeld, dat fondsbeherende gemeenten en provincies direct aan het Rijk verantwoording afleggen over de besteding van de in de betrokken stadsvernieuwingsfondsen gestorte middelen en over de stand van die fondsen, en waarbij voor de provincies de verplichting in het leven zou moeten worden geroepen om aan de niet-fondsbeherende gemeenten geldelijke steun in het belang van de stadsvernieuwing te verlenen – dus niet meer, zoals nu, de middelen uit de provinciale stadsvernieuwingsfondsen aan die gemeenten toe te delen, waarna die gemeenten de geldelijke steun verlenen –, en bij die verlening de mate van behoefte aan stadsvernieuwing als uitgangspunt te hanteren.

Een wijziging van genoemde wet in bovenbedoelde zin maakt een wijziging van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing noodzakelijk, die onder meer een vereenvoudiging zal inhouden van de regels inzake de procedure die leidt tot verlaging of stopzetting van de rijksbijdrage (artt. 7 tot en met 12 van genoemd besluit).

Over een ontwerp van dit besluit is advies uitgebracht door de Coördinatiecommissie stadsvernieuwing (CCSV) en de Raad voor de Volkshuisvesting (RAVO). De CCSV onderschrijft de wijzigingsvoorstellen. De RAVO is, in een advies dat in de eerste plaats op de Verdeelnota betrekking heeft, kritischer over de nieuwe verdeelsystematiek. Hij constateert, dat dit besluit de juridische vertaling van die systematiek betreft en besteedt daaraan in zijn advies geen afzonderlijke aandacht.

De Verdeelnota, en daarmee dit besluit, is naar aanleiding van het RAVO-advies en andere commentaren op de ontwerp-Verdeelnota in drie belangrijke opzichten gewijzigd. In de eerste plaats is het geraamde bedrag van de vanaf 1994 tot ongeveer 2005 door het Rijk ter beschikking te stellen middelen voor de uitvoering van het gemeentelijke beleid inzake de stadsvernieuwing met f 60 miljoen verhoogd, welke verhoging geheel aan de gemeente Utrecht ten goede komt. In de tweede plaats is een voorstel van 23 grotere fondsbeherende gemeenten gehonoreerd, dat voorziet in een voor vier jaar geldende andere onderlinge verdeling van de aan hen in totaal toegekende middelen dan de verdeling die rechtstreeks voortvloeit uit de nieuwe verdeelsystematiek. Tenslotte is voorzien in een van de ontwerp-Verdeelnota afwijkende verdeling tussen de provincies van het totaalbedrag dat voor storting in provinciale stadsvernieuwingsfondsen beschikbaar is. Op een en ander wordt in de artikelsgewijze toelichting nader ingegaan.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1, onderdeel A

De vastlegging van de nieuwe verdeelsystematiek in het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing is met name geschied door een ingrijpende wijziging van artikel 4 van dat besluit. Een en ander wordt hieronder per gewijzigd of nieuw lid van dat artikel toegelicht.

ad artikel 4, tweede lid, van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing

In het nieuwe tweede lid van artikel 4 zijn voor de vier grote steden en de overige gemeenten, verdeeld in drie groepen, de bedragen opgenomen die het uitgangspunt zijn voor de berekening van de geldelijke steun voor de stadsvernieuwing volgens de Verdeelnota. Om die bedragen vast te stellen is eerst geraamd, welk bedrag vanaf 1990 tot ongeveer 2005 door het Rijk en de gemeenten aan de uitvoering van het beleid inzake de stadsvernieuwing zou moeten worden besteed. Voor de hoogte van dat bedrag zijn de gegevens uit de Kwalitatieve Woningregistratie (KWR), peiljaar 1990, bepalend geweest.

Vervolgens is dat bedrag verdeeld over de vier grote steden en de drie groepen van overige gemeenten. Ook die verdeling is mede bepaald door de uitkomsten van de KWR. Tenslotte zijn, om tot de bedragen, genoemd in het tweede lid, te komen, die bedragen herleid tot het prijspeil van 1993.

ad artikel 4, derde, vierde en vijfde lid, van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing

Uit het feit dat artikel 4, derde (voorheen: tweede) lid, van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing niet is vervallen maar is gewijzigd volgt, dat de in dat lid eersaangeduide formule, de zogenoemde sleutel, nog steeds een, zij het gewijzigde, functie heeft in de nieuwe toedelings-systematiek. Net als voorheen worden de getallen die uit de toepassing van de sleutel voortvloeien herleid tot percentages, die vervolgens voor de gemeenten, bedoeld in het nieuwe tweede lid, onderdelen e, f en g, worden gecorrigeerd met een factor, die met de behoefte aan stadsvernieuwing in die groepen gemeenten verband houdt (vierde lid, tweede volzin). Met gebruikmaking van die zogenoemde behoeftepercentages worden de drie rekenbedragen voor groepen van gemeenten, opgenomen in artikel 4, tweede lid, onderdelen e, f en g, uitgesplitst in rekenbedragen per gemeente (vijfde lid). Ook voor de vier grote steden worden behoeftepercentages berekend (vierde lid, derde volzin).

In de nieuwe verdeelsystematiek zijn de percentages die uit de sleutel

voortvloeien in tegenstelling tot voorheen niet meer de enige bepalende factor voor de vaststelling, of storting plaatsvindt in een gemeentelijk dan wel in een provinciaal stadsvernieuwingsfonds, en evenmin voor de vaststelling van de omvang van die stortingen. Verwezen wordt naar de toelichting op het nieuwe achtste lid van artikel 4.

Overigens is voor de berekening van de rekenbedragen voor de vier grote steden het percentage dat voor die steden de uitkomst is van de sleutel niet bepalend; die rekenbedragen zijn immers in het nieuwe tweede lid vastgelegd.

ad artikel 4, zesde lid, van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing

In het nieuwe zesde lid van artikel 4 is aangegeven, op welke wijze op alle rekenbedragen correcties dienen te worden aangebracht om uiteindelijk tot de bedragen te komen die door het Rijk vanaf 1994 tot ongeveer 2005 voor de uitvoering van het beleid inzake de stadsvernieuwing ter beschikking worden gesteld.

Aan de vermindering volgens de onderdelen a en b ligt ten grondslag wat in de Verdeelnota is gesteld over de gemeentelijke bijdragen vanaf 1990 tot ongeveer 2005. In die nota wordt er van uit gegaan, dat het totaalbedrag van die bijdragen, ruim f 3,4 miljard, voor 50 procent wordt verdeeld met behulp van de volgens het nieuwe vierde lid van artikel 4 berekende behoeftepercentages, en voor 50 procent wordt verdeeld naar rato van het aandeel van elke gemeente in het via het Gemeentefonds uit te keren bedrag.

Met het veronderstelde aandeel naar rato van het Gemeentefonds (zie onderdeel b) wordt beoogd in de uiteindelijke berekening van de gemeentelijke aandelen in de stadsvernieuwingskosten een element te introduceren dat als maatstaf voor de financiële draagkracht van de gemeente kan worden opgevat. Zou dit niet gebeuren, dan zou van iedere gemeente een eigen bijdrage worden gevraagd die een gelijk percentage bedraagt van de resterende, voor rekening van een overheid komende, stadsvernieuwingskosten. Dat zou volgens de Verdeelnota een te zware druk op de financiën van veel gemeenten betekenen en daardoor de kans vergroten dat de stadsvernieuwing in die gemeenten niet tijdig tot uitvoering komt.

De in de onderdelen a en b aangegeven verminderingen zijn mede bepalend voor de vaststelling of gemeenten vanaf 1994 een eigen stadsvernieuwingsfonds zullen beheren of niet, en voor de omvang van de gemeentelijke stadsvernieuwingsfondsen. Die verminderingen zijn niet bepalend voor de omvang van de provinciale stadsvernieuwingsfondsen. Verwezen wordt naar de toelichting op het nieuwe elfde en twaalfde lid van artikel 4.

In onderdeel c is neergelegd hoe de correcties plaatsvinden die nodig zijn, omdat in de jaren 1990 tot en met 1993 bedragen aan of ten behoeve van de gemeenten zijn uitgekeerd. Die, in mindering te brengen, bedragen zijn gecorrigeerd naar het prijspeil van 1993, omdat de hoogte van de rekenbedragen ook op dat prijspeil is gebaseerd. Bij de vermindering volgens onderdeel c is de zogenoemde historische factor uit de sleutel steeds buiten beschouwing gelaten. Bij die factor gaat het om het aantal beschermde monumenten in de zin van de Monumentenwet 1988, en om het aantal panden in beschermde stads- en dorpsgezichten. In de ramingen die aan de berekening van de bedragen, genoemd in het tweede lid, ten grondslag liggen, is die factor niet betrokken, omdat ter zake geen precieze gegevens beschikbaar zijn. Het nadelige effect dat daarvan op de hoogte van de middelen zou kunnen uitgaan wordt enigszins verzacht door de als gevolg van die factor reeds uitgekeerde bedragen niet op de vermindering van de rekenbedragen te laten drukken.

In onderdeel d is de vermindering geregeld die voortvloeit uit de

uitkering in 1993 van f 48,75 miljoen voor de niet-ingrijpende verbetering van vooroorlogse particuliere huurwoningen. Die uitkering is indertijd over de gemeenten verdeeld volgens een systematiek die afweek van de sleutel, de zogenoemde interim-oplossing. In de toelichting op artikel I, onderdeel B, wordt uitgebreid hierop teruggekomen.

De in onderdeel e opgenomen vermindering is opgenomen, omdat de geraamde behoefte vanaf 1990 aan niet-ingrijpende verbetering van particuliere huurwoningen in aanmerking is genomen bij de bepaling van de bedragen, genoemd in het nieuwe tweede lid van artikel 4 van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing.

ad artikel 4, zevende lid, van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing

Op de wijze die is aangegeven in het nieuwe zevende lid van artikel 4 wordt het percentage voor de gemeenten van de volgens het zesde lid verminderde rekenbedragen berekend. Deze percentages worden blijkens dit lid vastgesteld na een verhoging van het rekenbedrag voor de gemeente Utrecht met f 60 miljoen; die verhoging is immers van invloed op alle percentages. De gemeenten waarvoor dat percentage 0,150 of hoger is, hebben recht op storting van de uitkering in een gemeentelijk stadsvernieuwingsfonds. Voor die gemeenten is dat percentage tevens bepalend voor de omvang van hun uitkering voor een bepaald kalenderjaar. Op dit beginsel gelden echter enkele uitzonderingen voor de vier grote steden, die zijn neergelegd in het nieuwe achtste en negende lid van artikel 4, en voor 23 grotere fondsbeherende gemeenten, die zijn neergelegd in het nieuwe tiende lid van artikel 4. Verwezen wordt naar die leden en de toelichting daarop. Voorts resulteert de toepassing in 1994 van het nieuwe artikel 4a in een voor dat jaar afwijkende uitkomst.

ad artikel 4, achtste en negende lid, van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing

In het nieuwe achtste lid van artikel 4 van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing is aangegeven, dat de percentages met gebruikmaking waarvan de jaarlijkse bijdrage voor de vier grote steden wordt bepaald in de jaren 1994 tot en met 1997 afwijken van de betrokken volgens het nieuwe zevende lid berekende percentages. Hierdoor wordt bewerkstelligd, dat Utrecht in die vier jaren het gehele aan die gemeente toegekende extra bedrag van f 60 miljoen ontvangt – zonder het nieuwe achtste lid zou dat ongeveer f 35 miljoen zijn geweest –, en dat de gemeenten Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage gezamenlijk in die vier jaren ongeveer f 25 miljoen minder ontvangen dan met gebruikmaking van de voor die gemeenten volgens het nieuwe zevende lid berekende percentages het geval zou zijn geweest.

Vanaf 1998 geldt voor Utrecht een lager percentage dan voor die gemeente vanaf 1994 zou hebben gegolden als de extra f 25 miljoen (f 60 miljoen – f 35 miljoen) niet reeds in de jaren 1994 tot en met 1997 zou worden uitbetaald. Met ingang van 1998 zal het percentage voor de gemeente Utrecht lager, en dat voor de gemeenten Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage hoger liggen dan het betrokken in het nieuwe achtste lid genoemde percentage; laatstgenoemde drie gemeenten ontvangen vanaf dat jaar immers ongeveer f 25 miljoen méér dan met gebruikmaking van de volgens het nieuwe zevende lid berekende percentages het geval zou zijn geweest, en ontvangen zodoende uiteindelijk het voor hen geldende volgens het nieuwe zesde lid verminderde rekenbedrag. Een en ander vloeit voort uit het nieuwe negende lid van artikel 4 van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing.

Met het nieuwe achtste en negende lid van artikel 4 van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing wordt uitvoering gegeven aan de motie-Van der Burg/M. de Jong/Jorritsma/Versnel-Schmitz (Kamerstukken II 1992/93, 22 396, nr. 32) die op 1 juli 1993 door de Tweede Kamer is aangenomen.

ad artikel 4, tiende lid, van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing

De regeling in het nieuwe tiende lid van artikel 4 is voor de 23 daarin genoemde gemeenten getroffen, omdat is gebleken dat in het andere geval voor die gemeenten het verschil tussen de bijdrage die zij vóór 1994 ontvingen en de bijdrage die zij na dat jaar ontvangen zodanig groot zou zijn, dat schade zou worden berokkend aan de uitvoeringspraktijk van de stadsvernieuwing. De percentages, genoemd in het nieuwe tiende lid, gelden voor vier jaar en bewerkstelligen voor de betrokken gemeenten een in financieel opzicht meer geleidelijke gewenning aan de nieuwe systematiek, binnen het totaalbedrag dat uit die nieuwe systematiek voor die gemeenten voortvloeit.

ad artikel 4, elfde en twaalfde lid, van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing

Bij de voorbereiding van dit besluit is gebleken, dat de provincies unaniem van mening waren, dat bij de berekening van de omvang van de provinciale stadsvernieuwingsfondsen een van de ontwerp-Verdeelnota afwijkende vermindering van de rekenbedragen voor de betrokken gemeenten diende te worden toegepast. Het voorstel van de provincies voor die verschuiving tussen de provinciale stadsvernieuwingsfondsen is in de Verdeelnota en dit besluit overgenomen. De regeling in het nieuwe elfde en twaalfde lid van artikel 4 is daar het uitvloeisel van.

De kring van de gemeenten waar het om gaat is vast komen te staan door de berekening van de percentages volgens het nieuwe zevende lid van artikel 4; het gaat om de gemeenten waarvoor dat percentage lager is dan 0,150. Voor die gemeenten wordt op de rekenbedragen, berekend volgens het nieuwe vijfde lid van artikel 4, een vermindering toegepast die meer dan die volgens het nieuwe zesde lid de nadruk legt op het verdelen naar behoefte, en minder op de draagkracht van de betrokken gemeenten zoals afgeleid uit de hoogte van de bijdrage uit het Gemeentefonds.

Artikel 1, onderdeel B

Aan de uit 's Rijks kas voor de uitvoering van het beleid inzake de stadsvernieuwing beschikbare middelen voor 1993 is een bedrag van f 48,75 miljoen toegevoegd voor niet-ingrijpende verbetering van vooroorlogse particuliere huurwoningen. Voor de verdeling van dat bedrag over de gemeenten is in het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing een systematiek opgenomen, die enigszins afwijkt van die voor de verdeling van de overige middelen. Die zogenoemde interim-oplossing, die alleen voor 1993 gold, kwam er op neer, dat de vier grote steden gezamenlijk ongeveer f 6 miljoen méér van het toegevoegde bedrag ontvingen dan zonder die interim-oplossing het geval zou zijn geweest. Zij ontvingen in 1993 van het toegevoegde bedrag f 28,47 miljoen, de overige gemeenten f 20,28 miljoen.

Bij de behandeling van de Nota Belstato heeft de Tweede Kamer de motie-Versnel-Schmitz aangenomen, waarin de regering wordt verzocht om het gehele toegevoegde bedrag voor verbetering van vooroorlogse particuliere huurwoningen aan de vier grote steden toe te kennen en dit financieel-technisch in 1994 te regelen. Met het nieuwe artikel 4a van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing wordt in die financieel-technische regeling voorzien. Deze komt neer op een éénmalige

toekenning in 1994 aan de vier grote steden gezamenlijk van f 20,28 miljoen, onder gelijktijdige vermindering met hetzelfde bedrag van het bedrag voor de overige gemeenten gezamenlijk. Het aandeel in die vermindering van de fondsbeherende gemeenten en van de provincies is gelijk aan de bedragen die zijn in 1993 in het kader van meergenoemde interim-oplossing hebben ontvangen. Het aandeel van elk van de vier grote steden in genoemd bedrag, neergelegd in het tweede lid van artikel 4a, is verhoudingsgewijs gelijk aan het aandeel in het bedrag van f 28,47 miljoen, dat zij in 1993 via de in dat jaar geldende interim-oplossing hebben ontvangen. Voor de bepaling van die aandelen is hetzelfde uitgangspunt gehanteerd als bij die interim-oplossing, namelijk het aantal vooroorlogse particuliere huurwoningen van matige kwaliteit, bepaald met behulp van de Kwalitatieve Woningregistratie, peiljaar 1990.

Artikel I, onderdeel C

De eerste drie leden van artikel 5 van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing zijn op verschillende plaatsen aangepast aan de gewijzigde systematiek die in artikel 4 van dat besluit is neergelegd. Het principe, dat het recht op een bepaald percentage van de uit 's Rijks kas voor stadsvernieuwing ter beschikking te stellen middelen bepaald is voor de storting van die middelen in een gemeentelijk dan wel in een provinciaal stadsvernieuwingsfonds, is echter gehandhaafd. In de Nota Belstato is aangekondigd, dat zou worden bezien of de grens tussen fondsbeherende gemeenten en niet-fondsbeherende gemeenten uit het oogpunt van harmonisatie van regelgeving – met name afstemming met het Besluit woninggebonden subsidies – zou moeten worden gesteld op een inwonertal van 30 000 per 1 januari 1990. Vanuit de optiek van de geconstateerde behoefte aan stadsvernieuwing bleek een grens naar inwonertal echter een minder goede maatstaf te bieden voor de tweedeling fondsbeherende/niet-fondsbeherende gemeenten dan een grens die is uitgedrukt in een percentage van de middelen voor stadsvernieuwing.

Wel is het in artikel 5 genoemde percentage verhoogd. Het nieuwe percentage, 0,150 procent (1,5 promille) komt er op neer, dat het bedrag dat een fondsbeherende gemeente tot ongeveer 2005 jaarlijks gemiddeld genomen ontvangt, minimaal f 1 miljoen per jaar is. Ook bij het voorheen geldende grenspercentage was een minimumbedrag van f 1 miljoen het uitgangspunt. Handhaving van het oude grenspercentage bij het beleid zoals in de Nota Belstato neergelegd zou, wegens de uit dat beleid volgende verlaging van de gemiddeld per jaar beschikbare middelen, hebben betekend, dat verschillende gemeenten bedragen waren gaan ontvangen die (gemiddeld genomen) lager liggen dan f 1 miljoen. Dat zou in vergelijking tot voorheen tot een sterkere versnippering van die middelen hebben geleid, die als ondoelmatig moet worden beschouwd.

Een en ander houdt in, dat 48 gemeenten vanaf 1 januari 1994 een gemeentelijk stadsvernieuwingsfonds zullen beheren. De gelden voor de overige ruim 600 gemeenten vloeien in de provinciale stadsvernieuwingsfondsen.

Artikel I, onderdeel D

De wijzigingen in artikel 6 van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing leiden ertoe, dat de uitkomsten van de sleutel, bedoeld in artikel 4, derde lid, van dat besluit op zo recent mogelijke gegevens zijn gebaseerd. De actualisering heeft gevolgen voor de hoogte van de in de sleutel opgenomen factoren a (het aantal vooroorlogse huurwoningen), i (de zogenoemde bedrijvenfactor), b (het aantal meergezinshuurwoningen)

van voor 1931) en c (de inkomensfactor). In het zesde lid van genoemd artikel 6, dat op de laatstgenoemde factor betrekking heeft, is beter tot uitdrukking gebracht dat het jaar van publikatie van de inkomensgegevens bepalend is, en niet het jaar waarover de inkomens zijn genoten.

Artikel II

In dit artikel wordt geregeld, dat op de geldelijke steun die tot de inwerkingtreding van dit besluit is verleend, de betrokken artikelen van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing van toepassing blijven, zoals deze laatstelijk voor die inwerkingtreding luiden. Dit kan betekenen, dat vanaf 1 januari 1994 tot een later tijdstip waarop de eerderbedoelde beoogde wijziging van de Wet op de stads- en dorpsvernieuwing haar beslag krijgt, de situatie bestaat dat de jaarlijkse bijdrage wordt berekend op basis van artikel 4 van genoemd besluit zoals dat door de in artikel I, onderdeel A, van dit besluit opgenomen wijzigingen is komen te luiden, en de verantwoording over de besteding van die bijdragen nog plaatsvindt volgens de betrokken bepalingen van de Wet op de stads- en dorpsvernieuwing zoals deze thans luidt.

De Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. Heerma